

Haftalık Gıda Güvenliği Gündemi

Gıda Güvenliği Derneği / Turkish Food Safety Association
28.176 takipçi

9 Ekim 2026

Sayı: 148

Tarih: 09.10.2026

Hazırlayan: Gıda Güvenliği Derneği

RACE – Rapid Assessment of Contaminant Exposure: Bir gıdada kimyasal bir kontaminant tespit edildiğinde ilk sorulardan biri, bu seviyenin tüketici açısından bir risk oluşturup oluşturmadığıdır. RACE (Rapid Assessment of Contaminant Exposure), bu soruya hızlı bir ön değerlendirme ile yaklaşabilmek amacıyla geliştirilen bir maruziyet değerlendirme aracıdır. RACE; gıdada tespit edilen kontaminant düzeyini, gıda tüketim verileri ve mevcut toksikolojik referans değerlerle birlikte değerlendirerek tüketicinin olası maruziyetinin hızlı şekilde tahmin edilmesine yardımcı olur. Böylece laboratuvar sonucu ile karşılaşıldığında, bulgunun potansiyel öneminin anlaşılması ve daha ayrıntılı bir risk değerlendirmesine ihtiyaç olup olmadığının belirlenmesi için ilk aşamada kullanılabilecek yapılandırılmış bir yaklaşım sunar.

Araç özellikle gıda güvenliği otoriteleri, risk değerlendiricileri, laboratuvarlar ve gıda sektöründeki teknik ekipler açısından faydalı olabilir. RACE'in güncel versiyonu RACE 2.0, Avrupa'daki risk değerlendirme

araçlarını bir araya getiren R4EU (Risk Assessment Tools for Europe) platformu üzerinden kullanılabiliyor.

RACE kapsamlı bir risk değerlendirmesinin yerine geçmekten ziyade, mevcut veriler üzerinden hızlı tarama ve önceliklendirme yapılmasını destekleyen pratik bir araç olarak öne çıkıyor.

Ülkemizden ve Dünyadan Haberler

🔸 Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD), gıdalarda beslenme ve sağlık beyanlarını düzenleyen (AT) 1924/2006 sayılı Tüzük kapsamında iki önemli karar yayımladı. Kararlar özellikle gıda takviyelerinin reklamlarında sağlık beyanlarının ve bunlara eşlik eden zorunlu bilgilerin nasıl kullanılacağına açıklık getiriyor.

> C-657/24 kararında ABAD, sağlık beyanı içeren yazılı reklamın tek başına "etiketleme" olarak kabul edilmediğini belirledi. Daha önemlisi, Tüzük'ün 10(2). maddesinde öngörülen zorunlu bilgiler — örneğin çeşitli ve dengeli beslenme ile sağlıklı yaşam tarzının önemine ilişkin ifade— ürünün etiketinde zaten bulunuyorsa aynı bilginin yazılı reklamda tekrar edilmesinin zorunlu olmadığına hükmetti.
>
> C-721/24 kararında ise bir gıda takviyesinin kullanım sıklığı veya kullanım şekline ilişkin ifadelerin, bunların sağlık üzerinde yararlı bir etkiyle veya olumsuz bir etkinin azaltılmasıyla bağlantılı biçimde sunulması halinde, "sağlık beyanı" kapsamına girebileceği açıklandı. Karar ayrıca hastalık riskinin azaltılmasına ilişkin beyanlarda (AT) 1924/2006 sayılı Tüzük'ün 14(2). maddesindeki zorunlu bilgilendirmelerin uygulanmasına ilişkin önemli açıklamalar getiriyor.

🔸 Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Genel Direktörü Qu Dongyu, yedinci Uluslararası Gıda Kaybı ve İsrafı Farkındalık Günü kapsamında FAO ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından düzenlenen etkinlikte, gıda kaybı ve israfının azaltılmasının tarım-gıda sistemlerinin dönüşümü açısından önemli bir fırsat sunduğunu vurguladı. Küresel ölçekte üretilen gıdanın yaklaşık %13,4'ü hasat sonrasında ve perakende aşamasına ulaşmadan önce kaybolurken, tüketicilere sunulan gıdanın yaklaşık %19'u perakende, gıda hizmetleri ve hanelerde israf ediliyor. Bu durum yalnızca gıdanın değil; üretimde kullanılan su, enerji, arazi, iş gücü ve ekonomik kaynakların da kaybedilmesi anlamına geliyor. Ayrıca gıda atıklarının özellikle düzenli depolama alanlarında oksijensiz koşullarda ayrışması, güçlü bir sera gazı olan metan (CH_4) emisyonlarına neden oluyor. FAO, yaklaşık 1,4 milyar hektar arazinin sonuçta tüketilmeyen gıdaların üretimi için kullanıldığını tahmin ediyor. Tarımsal genişlemenin küresel ormansızlaşmanın önemli nedenlerinden biri olması nedeniyle gıda kaybı ve israfının azaltılması, mevcut tarım alanlarının daha verimli kullanılmasına ve ormanlar üzerindeki baskının azaltılmasına katkı sağlayabilir.

Reducing food loss and waste to protect forests and transform...

International Day ofAwarenessof FoodLoss and Waste 2026: New FAO interactive illustrates estimated losses worldwide
Newsroom

🔸 ABD Gıda ve İlaç İdaresi (FDA), perakende gıda mağazalarının şarküteri bölümlerinde gıda kaynaklı hastalıklara yol açabilecek risk faktörlerinin görülme sıklığını değerlendiren yeni bir rapor yayımladı. Rapor, FDA'nın 2019–2022 yılları arasında topladığı verilere dayanıyor ve kurumun gıda hizmeti sunan işletmelerde gıda güvenliği uygulamalarını ve zaman içerisindeki eğilimleri izlemeye yönelik daha kapsamlı çalışmasının bir parçasını oluşturuyor. FDA'nın değerlendirdiği risk faktörleri arasında yetersiz pişirme, uygun olmayan sıcaklık kontrolü, yetersiz kişisel hijyen, çapraz bulaşma ve güvenilir olmayan kaynaklardan gıda temini gibi gıda kaynaklı hastalık salgınlarıyla ilişkilendirilebilen uygulamalar bulunuyor.

Technical Report: FDA Report on the Occurrence of Foodborne Illness Risk Factors in Retail Food Store Delis...

TECHNICALREPORT:FDA REPORTON THEOCCURRENCE OFFOODBORNE ILLNESS RISK FACTORS IN RETAIL FOOD STORE DELIS 2019-2022 Published by the Fo...
fda.gov

🔸 Avrupa Komisyonu, Ağustos 2026 AB Tarımsal Gıda Sahteciliği Şüpheleri Raporu'nu yayımladı. Raporda, 665 iRASFF bildirimi arasından 165 gıda sahteciliği şüphesi değerlendirildi. Ağustos ayında en fazla şüphe bildirimi diyetetik gıdalar, gıda takviyeleri ve zenginleştirilmiş gıdalarda (45) gerçekleşirken Raporda; ürün içeriğinin seyreltilmesi veya değiştirilmesi, beyan dışı katkı maddeleri, yanıltıcı sağlık ve beslenme beyanları, izin verilmeyen bileşenlerin kullanımı, pestisit ve veteriner ilaç kalıntıları, izlenebilirlik sorunları ve yasa dışı ithalat gibi farklı uygunsuzluklara yer verildi. Türkiye menşeli kurutulmuş doğranmış domateste klorat (8,13 mg/kg) ve şekerleme ürününde AB'de izin verilmeyen Senna alexandrina tespit edildi. Ayrıca Türkiye menşeli Antep fıstığı içi ile süt bileşeni içeren kompozit ürünlerde yasa dışı ithalat ve balık yağının dökme ürünler için uygun olmayan taşıma koşullarında taşınması raporlanan Türkiye bağlantılı diğer uygunsuzluklar arasında yer aldı.

August 2026 - Monthly report on EU Agri-Food Fraud suspicions

FoodSafety August2026 Report On EUAGRI-FOODFRAUDSUSPICIONS1The purpose of the Monthly report on EU Agri-Food Fraud suspicions is t...
food.ec.europa.eu

🔸 Avrupa'da sonbahar kuş göçü döneminin başlamasıyla birlikte Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA) ve Avrupa Komisyonu, kuş gribinin yayılma riskini azaltmak amacıyla #NoBirdFlu kampanyası kapsamında yeni bilgilendirme ve uygulama kaynakları yayımladı. Kampanya özellikle çiftçiler, küçük ölçekli kümes hayvanı yetiştiricileri ve veterinerlere yönelik pratik biyogüvenlik önlemlerine odaklanıyor. Yabani kuşlarla teması azaltmak, kümeslere giriş ve çıkışları kontrol etmek, ekipman ve alan hijyenini sağlamak ve şüpheli hastalık belirtilerini erken bildirmek gibi önlemlerin yayılım riskini azaltabileceği vurgulanıyor. Kuş gribi salgınları yalnızca hayvan sağlığını değil; gıda üretimini, kanatlı sektörünün ekonomik sürdürülebilirliğini, çiftçilerin geçim kaynaklarını ve belirli koşullarda halk sağlığını da etkileyebiliyor

#NoBirdFlu: EFSA and European Commission announce practical...

Simple measuresto keep birdflu outThe#NoBirdFlu campaign promotes five simple biosecurity measures that can help prevent the introduction and spread o...
European Food Safety Authority

🔸 Birleşik Krallık Gıda Standartları Ajansı (FSA) Yönetim Kurulu, gıda güvenliği ve denetim sisteminin gelecekteki ihtiyaçlara göre modernize edilmesine yönelik planların geliştirilmesi konusunda mutabakata vardı. "Gıda Mevzuatının Geleceği" programı kapsamında yürütülecek çalışma, mevcut sistemin kapsamlı biçimde yeniden yapılandırılmasını hedefliyor. Planlar; yerel gıda denetim hizmetlerinin güçlendirilmesi, yerel yönetimlerin denetim ekiplerine daha etkin araçlar sağlanması ve özellikle büyük gıda işletmelerinin denetiminde daha tutarlı ve ulusal ölçekte koordineli bir yaklaşımın geliştirilmesini içeriyor. Amaç, gıdanın üretim, satış ve tüketim biçimlerindeki değişime rağmen yüksek gıda standartlarının korunmasını sağlamak. FSA Başkanı Prof. Susan Jebb, mevcut sistemin uzun yıllardır yüksek standartların korunmasını sağladığını ancak insanların gıdayı satın alma, satma ve üretme biçimlerindeki önemli değişiklikler nedeniyle düzenleyici sistemin de bu dönüşüme uyum sağlaması gerektiğini vurguladı.

FSA Board supports new plans to strengthen the food safety system

The Food Standards Agency (FSA) Board hasagreed to move forward with designing plans to build a modern system that protects the public, supports...
GOV.UK

🔸 Ukrayna'da genetik mühendisliği faaliyetleri ile genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) piyasaya arzına ilişkin devlet kontrolünü düzenleyen 3339-IX sayılı Kanun, 16 Eylül 2026 itibarıyla uygulanmaya başlıyor. Yeni düzenleme, 2007 tarihli biyogüvenlik mevzuatının yerini alarak Ukrayna'nın GDO düzenlemelerini Avrupa Birliği yaklaşımıyla uyumlaştırmayı amaçlıyor. Kanun kapsamında tarım-gıda zincirinde kullanılan GDO'ların araştırılması, yetiştirilmesi ve piyasaya arzına yönelik devlet siciline kayıt ve izlenebilirlik sistemi getiriliyor. Gıda, yem ve tohumlarda herhangi bir bileşende GDO oranının %0,9'u aşması halinde "GDO İçerir" şeklinde etiketleme yapılması öngörülüyor. Düzenleme ayrıca genetiği değiştirilmiş mısırın açık sistemlerde yetiştirilmesini süresiz olarak yasaklarken, genetiği değiştirilmiş şeker pancarı ve kolza için beş yıllık moratoryum getiriyor. Mevzuata aykırı piyasaya arz durumlarında parti değerinin %100'üne kadar ulaşabilen yaptırımlar veya ürünlere el konulması söz konusu olabilecek.

Законодавче врегулювання виробництва генетично модифікованих продуктів

З 16вересня 2026 року набираєчинності Закон України«Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за розміщенням на ринку генетично модифікованих організмів і продукції»...
lvivdpss.gov.ua

🔸 Çin Ulusal Sağlık Komisyonu (NHC) ve Devlet Piyasa Düzenleme İdaresi (SAMR), gıda güvenliği sistemini güçlendirmeye yönelik 50 yeni ulusal standart yayımladı. Düzenlemeler; üretim zincirinde kirleticilerin kontrolü, ürün standartları, gıda katkı maddeleri ve resmi analiz yöntemleri gibi

geniş bir alanı kapsıyor. Yeni standartlar arasında özellikle akrilamid kontrolü ile ilgili düzenleme, kurşuna yönelik ve kalay kaplı kutulardaki kalaya ilişkin düzenlemeler öne çıkıyor. Ayrıca GB 31668-2026 süt proteini standardı ile süt ürünlerine ilişkin terminoloji, teknik kriterler ve etiketleme hükümleri düzenleniyor. Standart paketi kapsamında eritritol, kırmızı biber oleoresini ve sodyum aljinat gibi gıda katkı maddeleri ve aroma vericilere ilişkin kalite kriterleri de güncellenirken, ağır metal ve safsızlık limitleri yeniden ele alınıyor. Bunun yanında mikotoksinler, trans yağlar, PFAS ve PQQ gibi maddelerin belirlenmesine yönelik resmi analiz yöntemleri de tanımlanıyor.

https://www.nhc.gov.cn/sps/c100087/202609/246fbe66d1d04121ac9d27c7c35040d8.shtml

🔸 Birleşik Krallık Gıda Standartları Ajansı (FSA), Büyük Britanya'da pazarlanması planlanan ve "yeni gıda" (novel food) kapsamında değerlendirilen 16 düzenlemeye tabi ürünün onaylanması veya mevcut spesifikasyonlarının değiştirilmesine yönelik teklifler hakkında kamu istişaresi başlattı. Yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilen risk değerlendirmeleri doğrultusunda, söz konusu ürünler için azami kullanım miktarları, kullanım koşulları ve özel etiketleme gerekliliklerini içeren risk yönetimi önerileri hazırlandı. İstişare kapsamında sektör temsilcileri ve yerel denetim otoritelerinden, nihai bakanlık kararı öncesinde dikkate alınabilecek sosyoekonomik, çevresel ve güvenlikle ilgili hususlara ilişkin görüş bildirmeleri isteniyor. Ayrıca Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği arasında müzakere edilen sıhhi ve bitki sağlığı (SPS) anlaşmasının sonuçlanması halinde, yeni gıdalara ilişkin düzenleyici yaklaşımın AB sistemiyle dinamik uyum kapsamında yeniden ele alınabileceği belirtiliyor. İstişare 16 Kasım 2026'ya kadar devam edecek.

GOV·UK

Consultation on the Authorisation of 16 Regulated Products 2026

Weareseekingstakeholders' views inrelationtothe proposed authorisation of 16 novel foods.
GOV.UK

🔸 Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygulanan Türk Gıda Kodeksi Fermente Süt Ürünleri Tebliği kapsamında üretilen yoğurt, ayran ve benzeri fermente süt ürünlerinin etiketlerinde "ekşi maya" ve "kara maya" ifadelerine yer verilmeyecek. Tebliğ kapsamında yoğurt ve ayran üretiminde kullanılan spesifik starter kültürler Streptococcus thermophilus ve Lactobacillus delbrueckii subsp. bulgaricus olarak tanımlanıyor. Mevzuatta ise "ekşi maya" veya "kara maya" şeklinde bir tanımlama bulunmuyor. Bu nedenle "ekşi maya ayran", "kara maya yoğurt", "ekşi mayadan üretilmiştir" ve "kara maya kullanılmıştır" gibi ifadeler ürün etiket ve tanıtımlarında kullanılamayacak. Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği Kılavuzu kapsamında belirlenen uyum süresi 31 Aralık 2026 tarihinde sona erecek. Bu tarihten sonra yoğurt ve ayran ürünlerinde söz konusu ifadelerin kullanılmaması gerekiyor.

Yoğurt ve Ayran Etiketlerinde "Ekşi Maya" ve "Kara Maya" İfadeleri 31.12.2026 tarihinden sonra Kullanılmamalıdır!

TürkGıdaKodeksi FermenteSüt Ürünleri Tebliği kapsamında üretilen yoğurt,ayranve benzeri fermente süt ürünlerinde "ekşi maya" ve "kara maya" ifadelerine yer verilmeyecek. Tebliğde yoğurt ve ayran için kullanılan spesifik starter kültürler...
istanbul.tarimorman.gov.tr

Derneğimizden Haberler

🚀 6. Uluslararası Katılımlı Mikrobiyota ve Probiyotik Mikrobiyom Kongresineydik.

Yönetim Kurulu başkan yardımcımız Dr. Samim Saner, Gazi Üniversitesi'nde düzenlenen 6. Uluslararası Katılımlı Mikrobiyota ve Probiyotik Mikrobiyom Kongresi'nde "Gıda Güvenliğinde Yeni Riskler" başlıklı sunumuyla katılmıştır.

#gıdagüvenliğiderneği #gıdagüvenliği #mikrobiyom...

Yönetim Kurulubaşkan yardımcımız Dr.SamimSaner, Gazi Üniversitesi'nde düzenlenen 6. Uluslararası Katılımlı Mikrobiyota ve Probiyotik Mikrobiyom...
LinkedIn

🚀 Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi Konuşmacıları

9. UluslararasıGıda Güvenliği Kongresi'nde Prof. Dr. Bensu Karahalil ve Prof. Dr. ZehraBüyüktuncer Demirel; veri kalitesi, bilimsel risk değerlendirmesi vekanıta dayalı beslenme konularını farklı perspektiflerden ele alacak.

At the 9th International Food Safety Congress, Prof. Dr. Bensu Karahalil...

At the9th International Food SafetyCongress,Prof. Dr. Bensu Karahalil and Prof. Dr. Zehra Büyüktuncer Demirel will address data quality, scientific risk...
LinkedIn

🔬 Bilimsel çalışmanızı daha geniş kitlelerle paylaşmaya hazır mısınız?

Gıda güvenliği alanında çalışan genç araştırmacıları, çalışmalarınıpaylaşmaya ve Genç Araştırmacı Bilimsel Makale Yarışması'na katılmayadavet ediyoruz.Bilimin geleceğine katkı sağlayan araştırmanızı görünür kılmak, çalışmanızıalanın uzmanlarıyla buluşturmak ve ödül kazanma fırsatını yakalamak içinbaşvurunuzu bekliyoruz. Başvuru süresi 17 Ekim 2026'ya uzatıldı.

#gıdagüvenliğikongresi #gençaraştırmacılar | Food Safety...

🔬 Bilimselçalışmanızı dahageniş kitlelerlepaylaşmaya hazır mısınız? Gıda güvenliği alanında çalışan genç araştırmacıları,...
LinkedIn

🚀 9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi'nin programı açıklandı!

Gıda güvenliğinin bugünü ve geleceği, 5–6 Kasım 2026 tarihlerinde İstanbul'da konuşulacak.

#foodsafety #foodsafetycongress #gıdagüvenliği #foodsafety...

Theprogram forthe 9th International Food Safety Congress has been announced! The present and future of food safety will be discussed in Istanbul o...
LinkedIn

🚀 9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi

9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi, küresel ölçekte en kritik konulardan biri olan gıda güvenliğini ele almak üzere; alanında önde gelen uzmanları, akademisyenleri ve sektör profesyonellerini bir araya getiriyor.

#gıdagüvenliği #uluslararasıkongre #foodsafety #internationalcongres...

İstanbul,
📢 Bu tarihikaydedin! 🗓️ 5–6Kasım 2026 📍 Türkiye 9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi, küresel ölçekte en kritik konulardan biri olan gıda...
LinkedIn

📢 Bizi Sosyal Medyada Takip Edin

Gıda güvenliğiyle ilgili güncel gelişmeler, bilimsel içerikler ve daha fazlası için sosyal medya hesaplarımızı takip edin:

- Instagram: https://www.instagram.com/gidaguvenligitr/?hl=tr
- X: https://x.com/gidaguvenligitr
- LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/gida-guvenligi-dernegi/
- Facebook: https://www.facebook.com/gidaguvenligidernegi
- YouTube: https://www.youtube.com/user/GidaGuvenligiDernegi